

Handwritten: 17. April 1873

Muitalægje

~
~
cuvgetusa halehuvvivi sami gaskast.

Ias Num.

April manost 1873.

Ias jakkoa.

Sabmelažaidi!

Gukka aige læmaš moaddas gaskast dat savaldak, atte maida samek galgašegje giel-lasesek avisa oazžot, mutto ollo læmaš dak æstagak ja hettejumek, mak vuittjuvvut fær-tejek oudalgo dat savaldak matta duottan šaddat. Sturamus æsta læmaš dat, atte i læk dittum, gost rutta galgai boattet dam mađe, atte vuost algujuvvumge šaddaši, mut-to dal læ okta Čaccesullo kiepman, gi duot-tavuodast rakista sabmelažaid ja savva sigjidi æra ja mavsolabbo buore go dam, mi duš-še čovaje dævda, loppedam algo oaffar dak-kat, vai vuostas nummirge šaddaši prenti-juvvut. Dal læ ječadek haldost jos datto-betet dam avisa bisotet dam bokte, atte ædnagak dam dattuk dingot aldcesek poasta-rappe bokte girjeprentejegjest Čaccesullost. Dam jagest læ jurdašuvvum 12 nummir. Jos dat lokkid gavdna, dalle vægja davjot boat-te jakkai.

Jos guttege jæraš maid dat avisa gal-ga sistesdoallat, de færtedasa vasteduvvut, atte dam sistdoallo galgaši šaddat cuvgetu-san sikke aigalaš ja vnoigalaš harrai, ja nammalassi skuvlast vækken sami duokken boktet halo dittui ja jurdašæbmai. Nuft ai-goši dat ucca avisaš maida oanekažat sami-di muittalet, mi goas ja gost dappatuvva sik-ke ječamek rikast ja olgoædnarest.

Ja daina savaldagain, atte dat ucca

avisaš din bælest vuostaivaldujuvuši nuftgo bnrivisturdujuvvum guosse, vuolgatuvvu dat sami lusa, gæi doarjalæme taga dat i mate bissot, gæi logakætte dat i mate avkotet.

Oddabæiv addaldak.

Okta boares olmai, gutte læi čurgudam bargo ja vaive vuollai, mutto dadde læi Ibmel armost varjalam aldes liegga krista-laža vaimo buok su vagjolæmestest, læi bæi-valažat vagjegvnodast ja occalæmest ja ænaš æletuvvui addaldagai bokte, maid dadde i dattom sagga goassege vuostaivaldet alma daid moft nuft buttekætte. Goas rakistægje giette vasad sudnji maidege gæivali, butti son dam alelessi daina vaimolaš savaldagain: „Ibmel buristsivdnedifci du.“ Jos gæst-nuft vistesuoje daihe borramuša oazoi, de son bargai alelessi mannuft ucca balvalusa-ša dakkat dam oudast, ja appe daihe vuok-ke sust i orrom goassege vailome dasa. Dam harrai son læi maida ærenoamaš hut-kai. Dušše okta ucca oudnmærkaš dast galgga muittaluvvut dam harrai. Muttom od-dabæivruottaækked mannet bodi dat boares olmai muttom vaivaš bærraš lusa, gost uc-can læi juokke oamest, mutto buok uccemusat oskost ja ibmelbalolašvuodast. Guktug boadnjašguovtes akkaš læiga sagga diette-mættomak daihe diedotæmek ja æva orrom æmbo fieđo ja fuola adnemen olgoldas but-

tesvuoda ja čorgadvuoda birra go sielo ja vaimo buttesvuoda harrai. Ārenocamačet orru manak dam dovdateme. Goas vuoras læi gæčadam dam dile varnotesvuoda, hallagodi son dam birra, man alvos ja jurdasatte dat aige læ, go olmuš læ obba jage oanedam su sellemagestes ja jage maņemuš bæivai joavdam. Son halai suddo ja armo birra nuft vaimolažat, atte sigjidi, gæk gullamen legje, sikke boarrasabbudi ja manaidi, orroi vaibmoi guoskamen. Dam vistest i læm goassege læmaš daggar guosse. Dievas vaimost son lavloi juovlasalmid ja vuoinalaš versaid. Go ækked læi maņņanam manai vuoras vuoinastæbmai oskolaš Acce min logadedin Jesus nammi. Mutto iddest arad mōrranegje dam stovo olbmuk dam bokte, atte vuoras biegoi ječas buoccamen. Go su oaddemsaje lusa botte, de celki son sigjidi: Mon jaman, mon galgam oddabæiv bæivaš oaidnet mu bæsstam rikast. Maidege mon galgašim dodnoidi addet vistesaje oudast, maid munji addide. Must i læk æra go okta odda testamenta ja okta salbmagirje mu gurpe siste; dam siste gavdno oddabæivaddaldak digjidi buokaidi. Vuoras roakoti giedaides, dappai čalmides ja jami. Baike olbmuk valde girjid ja lokke daid — ja Ibmel buristsivdnedi sane sin vaimoidi nuft, atte si gavdne dam oddabæivaddaldaga, maid vuoras oaiveldi, — nammalassi Jesusa Kristusa, suddogasai bæsste.

Ānašak dam avisa lokkin læk vara gullam dam varralaš soade birra, mi oudeb jagelæi Frankrika ja Prōisin gaskast. Frankrika surgadet vuottatalai ja færti cælkemættom stuorra soattevaro gæsset prōisalažaidi. Frankrika kæisar šaddai fangan valdujuvvum, ja maņņel, go soatte nogai i læm

šat sudnji coakce oazžomest su rikas trouno alde, dastgo ænaš franskalažak daggar slei raddejume dattu, mi republikkan goččojuvvu. Raddejume oudastčuožžon valjujuvui okta boares olmai, gæm namma læi Thiers (Lokkuj Tiser). Man habmai raddejubme šadda boatte aigest franskrkast, dat læ vaddes cælket. Sin lokko i læk uoce, gæk Lous Napoleon, dat læ dam litcum kæisar namma, fastain lifči dattom raddejægjen, ja gi læi diettet atte, aigelessi æi læm dam oazžotet, jos dat i læm mannam manost jabmet. Galle dal veggik muttom casse Napoleon raddejume ustebin jurdaset Lous Napoleon bardne frankrika raddejægjen oazžot, mutto son læ vuost mændo manna, teska 18 jakkasaš baikin, dasa atte franskalažaid stivret. Franskalažak læmaš alelessi daggar elešiš ja staigadmættos olbmuk, atte vaddes læ daggar raddejume oazžot, mi sigjidi hæive. Ješvaldalaš kæisarraddejume vuolde si orruk buoremusat staigamer; daggar raddejume vuolde æi bæsa dak mašotes oaivek likkadet mielasek mielde ja stuumid dakkat, mutto dollujuvujuk alelessi lavčest. Dal læ alelessi vænni franska stuorradiggest sin gaskast, gæk republikanalaš raddejume dattuk ja sin, gæk fastain kæisara dattuk.

Republikanalaš raddejume bokte arveduvvu davalažat daggar, mast rika stivrejægje læ valjujuvvum rika olbmuin akkai daihe soames jakkai, ja mast juokko ollis almaiolmust daihe muttom oasestge rika olbmain læ vuogadvuotta særvat raddejubmai. Min rika raddejubme goččujuvvu garčuduvvum monarkian. Monarkia arvadatta oktovaldalašvuoda ja garčuduvvum monarkia bokte arveduvvu, atta raddejægje valde læ lagai bokte garčuduvvum vissis rajai sisa ja atte mærreduvvum oasse raddejumest gulla rika olbmuidi. Dambirra maņņelest æmbo.

Źaccesullust 6. April manost 1873.

Februar mano alggobeivi Źoakkai bodi darrorika stuorradigge sin davalaš fidnosok doaimatet. Sami gaskast vegjik enačak færtet jærret: Mi læ dalle stuorradigge davalaš fidno? Dam oudemuš fidno læ mærredet rikakasa oligosmano ja sisaboado ja masa rika værredavver galgga adnut. Dademielde go stuorradigge doaimata su fidnos galgga dam avisa lokkidi canekažat muittaluvvut, moft mi dakkujuvvu. Mutto stuorradiggest læ maida okta æra mavsolaš fidno. Dast galggik maida buok dak lagak boattet, mast ragja mærreduvvu, man muddoi juokke dat darrorika asse oazžo su luovosvuodas ja isodvuodas adnet. Stiuorradiggo læ rika olbmui ondasaš, rika ječas olbmuiin valjijuvvum. Dušše ašše dat damditi i læk onđastolbmaid dokko valjet. Gost jurdag mielde dat dakkujuvvu, adnujuvu maida valjijeggi gaskast ondal valjijume arvalus dam birra, gæidi dat fidno oskelduvvut berre.

Boatte gæse šadda fastain valjijubme stuorradiggai; ondal valjimaige mi vægjep dam avisastemek, jos dat i orrostiš ondal, væha arvalusa dam birra adnet.

Kalmar gavpug lakka Ruotast dappatuvvai vuostas juovlabæiv ækked mannamjagest tibmo 7 aige dai soaigos dappatus, atte okta dallobuoigge akaines, gudain manain ja guvtiu rængain bule visstai. Nuft dušše loge hæga oktan. Gittalekop Hærra, gutte rakaset min læ varjalam!

Spanienest i læk sagga goassege rafe. Ovta rika olbmuk oktasesek dorruk. Gost Ibmelest doattalæbme vaillo, dobbe šadda olmuš dego viltos navde, ja varragolgatebme sudnji suotasen orro. I obba ječas sokkage sestujuvvu. Gonagas læ raddejume hæitam ja šaddamædnamassas mannam.

„Odne galgak læt muina paradisast.“

Oman dat læ oudolaš jurdašet atte dak ovkolažak, gæk dabe læk vuolggam, dal ja læk baikestesek dam rakis Hærra Jesusa lutte. Goas mi ain dabe vægjolep soadest suddoin ja bærgalagain ja gillamen læp oaze siste, de si dobbe ågalaš vuoittoavlagid lavluk ja æi diede suddost ja morrašest maidege. Dal oidnik si rakisvuoda, vanhurskesvuoda ja visesvuoda buok gæinoi siste, mai mielde Hærra sin dabe doalvoi. Æi si darbaš muittostaddat maidege buok daid oaidnem diti; obba sin ædnaulaš ællem læ lebbijuvvum sin vuoina oaino oudi, Ibmeta si oidnik buok siste, su si gittik buok oudast. Ikgo læk rakis lokke goassege muosatam dast maidege? Dal oidnik si čielgaset, moft ačče su vuoinaines buok geinodagai siste alelessi gesi sin su bardnes lusa; dal oidnik si čielgaset maggar hævatuša avčest si læk bestujuvvum; dal dovdik si ælle sieloin ja dutkik audogas oudošemin, moft Ibmet su oskaldasvuodaines, su vuoinas ja engelidis guim divčodæme bokte sin varjali lokkamættom vaddoin ja oasetesvuodain, maid si dabe æi obba diettamge. Dal si æska riehta arvedek man haddai si læk ostujuvvum, maggar hærvas ja mavsolaš lonestæbme Jesus varra siste læ. Dal si oidnik man Ibmet læ čabbis ja hærvas, maggar čuovgadvuotta ja liegosvuotta su siste læ, gutte ješ læ olles rakisvuotta, — ja nuft audogasat, nuft famolažat si gessujik sudnji, hængajik sust gidda, ellik su siste, ja æi si oro obba ječakge diettemen, man vaimolažat si su maidnuk, man čabbat sin gittoslavla čuogja, dastgo ovta Ibmet diti si vajaldattik buok ærras, Ibmet læ sigjidi buok ja su čærradvuotta dakka maida singe čærraden. Goas mi vuostain dabe vaidep, luobmap, suokkep, čierrop, gillajep; dastgo dat šadda Kristus

ječas sane ja oudamärka mielde oskolažai
bäivalaš oasse ädnam alde; goas mi dabe
savvap ja vuordep, atte farga bestujuvvu-
säimek, de si dobbø æi mate ära dakkat,
go avvodet, maidnot ja gittet. Vela damge
boddost čugjik dobbe sin gittoslavlagak.
Bargop mige särvat sin lavlagi josjuoge
vaibmošokatusai, mailme bilkoi ja rakis-
vuoda bakčasi čada. Vieljak ja oabbak
Härrast! farga galggap mige dobbe gavna-
det min alme dalostämek. Min Härra Je-
sutämek læ dobbe migjidi audogas dalo
rakadam. Min „oanekes hädalašvuatta“
farga loappa, ja illo bista agalažat — Ib-
meli lekkus gltto! O allop lape dam audo-
gasvuoda jurdagestämek, rokkadallop, atte
farga dam juvasäimek.

 Dat avisa maksa jagest 2 oarta ja 6
änkal. Nuft dalan go uccemusan 200
avisa læk dingojuvvum ja dat nama-
tuvvum hadde maksujuvvum boatta-
goatta okta dam mattasaš avisa juok-
ke mannost daidi, gæk mafso læk
saddem. Makso saddejuvvu poasta-
rappi bokte girjeprentejägjai Čacce-
sullust.

Indbydelse til Subscription paa

det lappiste Blad „Muitalægje“, der
vil udkomme i Badsø med 1 No. hver Maa-
ned.

Bladets Formaal er at bidrage til Oplys-
ningens Fremme blandt Finnerne ved at tiltale
dem i deres eget Tungemaal, der antages at
være det naturlige Middel og den sikreste Maa-
de, hvorved disse vore oplysnings-fattige Brø-
dre kan delagtiggjøres i de Oplysningens Go-
der, som vi kan glæde os ved at besidde.

Haabende at Foretagendet vil tiltale enhver,
der interesserer sig for Finnefolkets aandelige
Udvikling, henvender Udgiveren sig til enhver
Ven af vore Finner, og især Lærerne, med ven-
ligst Anmodning om at yde velvillig Bistand
til Sagens Fremme hver i sin Kreds, ved at
omsende Prøvenummerne og virke for Bladets
Udbredelse samt samle Abonnenter og indsende
Kontingenten.

Bladets Størrelse og Kjøstende er sat til
det mindst mulige for at det kan faa des større
Udbredelse og nogenlunde dække Omkostningerne,
idet man haaber, at det i Fremtiden, naar det
først har hævdet sit Tilvære, ved offentlig Bi-
drag vil kunne udvides.

Da kun 1ste No. kan omsendes som Prø-
venummer, anmodes enhver om snarest muligt
at indsende Bestilling for at næste No. kan bli-
ve sendt uden Stands.

Kontingenten 2 Ort samt Porto 6 Skill.
for Aaret indsendes i ubetalt Brev med Adresse:
„Muitalægje“ (Avislag), Badsø.

Badsø den 6te April 1873.

Udgiveren.

Prentijuvvum F. Kjeldseth prentijumest.